

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Надежда Гецова Йонкова

относно: дисертационен труд на тема „Правен режим на договора за обществена поръчка” на Диана Димитрова - докторант в самостоятелна подготовка по научната специалност 3.6 Право, докторска програма „Административно право и административен процес” на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Със заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” № 269 от 07.03.2017 г. съм определена за член на Научното жури за защита на дисертационен труд на Диана Руменова Димитрова по професионално направление 3.6. „Право“, докторска програма „Административно право и административен процес“ с тема на дисертационния труд „Правен режим на договора за обществена поръчка”. На първото заседание на Научното жури ми е възложено да изготвя становище по дисертационния труд.

I. Данни за докторанта

Диана Руменова Димитрова е завършила юридическото си образование през 1999 г. в Рурски университет в Бохум, Германия, където е работила и като стажант-адвокат и стажант в общината в Есен. Владее отлично немски, английски и руски език.

След придобиване на юридическа правоспособност в България е работила като юрисконсулт в търговски дружества и банки, практикувала е и като адвокат.

От 2009 г. и до момента г-жа Димитрова работи като асистент в катедра „Правни науки“ на Икономически университет – Варна, където освен провеждане на упражнения и се възлагат и лекции, в това число по Административно право на български и английски език. Участва в комисии за възлагане на обществени поръчки в Икономически университет Варна.

II. Данни за докторантурата

Докторант Диана Руменова Димитрова е зачислена със Заповед № 2698 от 05.11.2014г. в докторска програма „Административно право и административен процес” със срок на обучение: 5.11.2014г. – 5.11.2017г. За неин научен ръководител е

определен доц. д-р Марчо Марков, а след неговата кончина научното ръководство беше възложено на мен.

Представеният от докторант Диана Димитрова комплект от материали включва следните документи: автобиография; заповед за зачисляване на докторанта; удостоверение за успешно положени докторантски минимума; дисертационен труд, автореферат; заповед за отчисляване с право на защита; списък и копия на научните публикации на Димитрова, свързани с темата на дисертационния труд; декларация за оригиналност на труда.

Диана Димитрова е изпълнила Индивидуалния си учебен план. Издържала е успешно изпитите по научната специалност, както следва:

1. Административно право и административен процес

Оценка от писмен изпит: Много добър (5.00)

Оценка от устен изпит: Отличен (6.00)

Обща оценка от докторантския изпит: Отличен (5.50)

2. Немски език

Оценка от писмен изпит: Много добър (5.00)

Оценка от устен изпит: Отличен (6.00)

Обща оценка от докторантския изпит: **Отличен (5.50)**

3. Методология и методика на научните изследвания

Оценка от писмен изпит: Отличен (6.00)

Оценка от устен изпит: Отличен (5.50)

Обща оценка от докторантския изпит: **Отличен (5.75)**

4. Тематиката на дисертационния труд Обществени поръчки

Оценка от писмен изпит: Много добър (5.00)

Оценка от устен изпит: Отличен (6.00)

Обща оценка от докторантския изпит: **Отличен (5.50)**

Извършената от докторанта научно-изследователска работа в периода на докторантурата, включва 4 участия в научни конференции и 5 публикации по темата на дисертационния труд:

- 1. Проблематика на изменението и прекратяването на договора за обществена поръчка, Известия, на Съюза на учените, Серия „Хуманитарни науки”, 1/2015 г., стр.58-62**

2. *Актуални аспекти в прилагането на ЗОП при избор на изпълнител, Проблеми на законодателството и правоприлагането, свързани с развитието на бизнеса в Република България и Европа, Сборник с доклади, том 2, издателски комплекс УНСС –София, 2014 г., стр. 148-153*
3. *Тенденции в развитието на законодателството в областта на обществените поръчки, Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения, Сборник с доклади от международна научна конференция, Том IV, Издателство наука и икономика ИУ – Варна, 2015 г., стр. 177-184*
4. *Актуални правни аспекти при договора за обществени поръчки, Сборник с доклади Актуални проблеми на действащото законодателство в контекста на правото на Европейския съюз, ВСУ Черноризец Храбър, 2015, стр. 229-239*
5. *Административнонаказателна отговорност по новия Закон за обществените поръчки, в съавторство с гл. ас. д-р Живка Матеева, Сборник с доклади от национална научна кръгла маса Правната наука и бизнесът – заедно за устойчиво развитие на икономиката, Издателство наука и икономика ИУ – Варна, 2016 г., стр. 215-228*

В периода на докторантурата Диана Димитрова е извършвала и следната учебно-педагогическа работа:

От 2014 година докторант Димитрова е редовен асистент в Икономически университет Варна и като такъв ръководи семинарните занятия по „Основи на правото” на български и английски език, „Международно търговско право” на английски език, както и част от лекционния курс „Основи на правото” и „Международно търговско право” на английски език.

За периода ноември 2014 г. – ноември 2015г. докторантът е провел общо 460 часа упражнения и лекции, за периода ноември 2015 г. – ноември 2016 г. 495 часа упражнения и лекции, в това число и по Административно право на български и английски език

III. Данни за дисертационния труд

Въпреки, че на пръв поглед темата за обществените поръчки изглежда позната на научната общност и по нея са писали както цивилисти, така и административисти е

важно да се отбележи, че от една страна към момента е налице изцяло нов Закон за обществените поръчки, подчинен на изцяло нова философия, и в който се дава легална дефиниция на понятието договор за обществена поръчка. Едновременно с това в българското законодателство за пръв път се въведе административния договор, като се създадоха две нови легални дефиниции съответно едната в Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове и в АПК.

В тази нова за българската правна наука обстановка е подготвен дисертационният труд „**Правен режим на договора за обществена поръчка**”.

Ето защо на първо място докторантът следва да получи адмирации за смелостта да анализира теми, по които към момента липсват научни изследвания.

Безспорно дисертантът познава добре проблема и е подхождала към неговото разработване задълбочено и с научна добросъвестност. Приложени са няколко метода на изследване – преди всичко нормативно-аналитичният, правно-историческия и сравнително-правния методи. Докторантът добре съчетава тези методи и успешно постига главната задача на дисертационния труд.

Анализиран е богат фактически материал, покриващ широк спектър от значими за съвременната правна теория проблеми. След направеният подробен правно-исторически анализ, авторът успешно го обвързва с актуалното към момента фактическо положение за да направи обосновани от административноправна гледна точка изводи относно договора за обществена поръчка.

Основната цел на дисертационния труд е постигната в дълбочина и широта чрез изпълнението на определените научни задачи:

- Предвид обвързаността на националното законодателство с това на ЕС е извършено изследване на историческото развитие на обществените поръчки и института договор за обществена поръчка в Европейското право. Проследено е историческото развитие на института на две нива – европейско ретроспективно изследване и изследване на генезиса в България, което да дава възможност да се изведат обобщения и изводи по остта – общо право – право на съответна държава, предвид членството на страната в ЕС.
- Извършено е ретроспективно изследване на развитието на правния институт „договор за обществена поръчка“ в националното ни

законодателство и на база на това да е изведена периодизация в развитието му;

- направена е класификация на източниците на правния институт, с което от една страна се внася максимална яснота относно приложимите вътрешни норми, а от друга - се дава възможност за коректно допълване на нормите на националното право от приложимите европейски;
- на основата на анализ на действащото законодателство са изведени типичните белези, характеризиращи договора за обществена поръчка, като са открити типичните за него предмет, субекти и специфика в реда за сключването му;
- изяснена е спецификата в измененията и прекратяването на договора за обществена поръчка;
- подробно са разгледани и анализирани видовете контрол, осъществяван, както при провеждане на процедурата, така и с оглед изпълнението на сключеният договор за обществена поръчка.
- направено е сравнително-правно изследване, в което се съпоставя договорът за обществена поръчка със сродни институти, като административен договор, договорът по реда на ЗЗД и ТЗ, договорът за обществена поръчка в немското право;
- анализирана и конкретизирана е нуждата от навременна и ефективна законова координация на нормите, гарантиращи в максимална степен правата на всички страни.

Посочените анализи и изводи са добре разположени и представени в общата структура на дисертацията, която отговаря на законовите изисквания; организира подходящо и смислено съдържанието на труда. Изложението следва логиката на структурата: броят на страниците на труда е 235 в т.ч. съдържание и използвана литература. Структурата включва: заглавна страница; съдържание; увод; изложение разпределено в три глави, всяка от които с по 3 параграфа, заключение и библиография включваща общо 178 заглавия на български и чужди автори (в това число интернет издания).

Доколкото всеки дисертационен труд страда от някакви недостатъци, вероятно могат да се намерят такива и в настоящия. В качеството си научен ръководител на докторанта обаче, ще си позволя да не посочвам такива, защото се предполага, че вече

съм направила критични бележки, които докторантът добросъвестно е взел под внимание.

IV. Научни приноси

Дисертационният труд съдържа научни приноси и новости. Иновативността се проявява ясно в съчетаването на събирането и проучването на богат фактически, исторически и теоретичен материал, добросъвестно излагане на застъпвани в доктрината разбирания, нормативна уредба и анализ, което съчетание представлява стабилна основа и едновременно с това захранва перспективи и предложения de lege ferenda.

Напълно подкрепям направените от докторант Димитрова предложения de lege ferenda:

- *в закона да бъде изрично определен реда, по който ще се провежда процедурата за съвместно възлагане – по реда за публични възложители (за избягване възможността за злоупотреби),*
- *да бъде предвидена солидарна отговорност за лицето, което е възложител по силата на закона и лицето, на което са делегирани такива правомощия,*
- *възможност за застраховане на отговорните за обществени поръчки лица подобно на задължителните застраховки, например, за адвокати и частни съдебни изпълнители.*

Внимание заслужават и предложенията de lege ferenda във връзка с новите разпоредби в ЗОП:

- *да бъде предвидена разпоредба относно изменение на предмета във връзка с въвеждане на по-нова технология предвид бързи темпове на развитие и представяне на нови продукти на пазара,*
- *да се предвиди изрична разпоредба до какво ще води неспазването на изискването за минимално съдържание – до недействителност на договора за обществена поръчка или само до санкции за възложителите - за избягване неясноти*
- *не е определен редът, по който може да се иска унищожаването на договор за обществена поръчка – удачно е да се определи дали ще е по общия ред.*

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Заключение

Считам, че трудът на г-жа Диана Димитрова е цялостно самостоятелно завършено проучване, което разглежда административноправни, гражданскоправни и правноисторически аспекти на договора за обществена поръчка, които са разгледани в контекста на европейските стандарти и е направен сравнителноправен анализ с германското законодателство и практика.

Без съмнение представената за защита дисертация е резултат от сериозен и упорит труд и показва задълбочените знания на автора в проучваната от него материя.

Представената дисертация съдържа анализ, обобщения и решения на научни и научно приложими проблеми, които са принос в българската правна наука и практика.

По изложените съображения считам, че предложенният дисертационен труд отговаря напълно на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав на Република България и на чл. 27, ал. 1 от Правилника за неговото прилагане.

В заключение, давам положителна оценка на дисертационния труд, като имам предвид, че той съдържа научни резултати, представляващи оригинален принос в правната наука, както и задълбочените теоретични познания на докторанта и способността му за самостоятелни научни изследвания.

Уважаеми членове на Научното жури,

предвид качествата на дисертационния труд считам, че той притежава безспорни достойнства, демонстрира задълбочен анализ, водещ до теоретични изводи, съдържа важни приносни моменти и предложения de lege ferenda, поради което с убеждение гласувам с „да“ и предлагам на Научното жури да даде образователната и научна степен „Доктор“ на Диана Руменова Димитрова.

27.04.2017 г.

с уважение,

Доц. д-р Надежда Йонкова